

Valsts ieņēmumu dienests

Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, tālr. 67122689, e-pasts vid@vid.gov.lv, www.vid.gov.lv

UZZIŅA

Rīgā

30.07.2020. Nr. 31.1-8.7/NP/115387
Uz 07.07.2020. Nr. b/n

Z
Paziņošanai EDS

Par uzziņas sniegšanu

Valsts ieņēmumu dienests ir izskatījis Z, personas ... (turpmāk – Iesniedzējs), 2020.gada 7.jūlija iesniegumu (turpmāk – iesniegums) un sniedz šādu uzziņu.

Iesniedzējs iesniegumā norāda šādu faktu aprakstu.

Zemnieku saimniecība “D” dibināta 1994.gadā. Lai saimniecību varētu nodibināt, Iesniedzējs iegādājās zemi, atbilstoši tā laika prasībām, jo saimniecību nevarēja dibināt, ja nebija īpašuma. Uz šīs zemes zemnieku saimniecība “D” uzcēla un nodeva ekspluatācijā ēkas saimniecības darbības nodrošināšanai. Ēkas un būves pieņemot ekspluatācijā, izsniegti rajona padomes akti, kuros kā būves pasūtītājs un īpašnieks norādīta zemnieku saimniecība “D” (viens no aktiem paraugam pievienots pielikumā), šie akti pievienoti, caursūti Zemesgrāmatu aktam, kur kā īpašnieks norādīts Iesniedzējs (zemnieku saimniecības “D” īpašnieks). Balstoties uz šiem aktiem par pieņemšanu ekspluatācijā ēkas, būves iekļautas zemnieku saimniecības “D” bilancē. Tās izmantotas saimniecības darbības nodrošināšanai, kā arī laika gaitā saimniecība tās uzturējusi, remontējusi un uzlabojusi.

2019.gada nogalē zemnieku saimniecība “D” pārdod īpašumu (pirkuma līgums pielikumā) un iegūtos līdzekļus AS Swedbank novirza zemnieku saimniecības “D” saistību dzēšanai. Ēku un būvju atlikuma vērtība bilancē uz pārdošanas brīdi bija 43518 EUR.

Iesniedzējs vēlas uzziņu par iespēju ienākumus no nekustamā īpašuma pārdošanas iekļaut zemnieku saimniecības “D” ieņēmumos.

Ja gadījumā tas nav iespējams, kā Iesniedzējs attiecināmajos izdevumos var iekļaut ēku uzturēšanas, remonta izdevumus, ja rēķini un pavadzīmes izsniegti zemnieku saimniecībai “D”.

Saimniecībai, izmantojot zemi un ēkas ražošanas vajadzībām, veidojas saimniecības peļņa, kuru izmantojot Iesniedzēja vajadzībām Iesniedzējs maksā nodokli par dividendēm pielīdzināto ienākumu.

Iesnieguma pielikumā pievienotas pirkuma līguma un akta par būvju nodošanu

eksploatācijā kopijas uz 4lp.

Valsts ieņēmumu dienests, izvērtējot Iesniedzēja iesniegumā sniegto faktu aprakstu un no minētajiem faktiem izrietošus konkrētus jautājumus, atbildes uz kuriem ir atkarīgas no to juridiska vērtējuma, sniedz šādu uzziņu.

Attiecībā uz iesniegumā uzdoto jautājumu par iespēju ienākumus no nekustamā īpašuma pārdošanas iekļaut zemnieku saimniecības "D" ieņēmumos, paskaidrojam.

Likuma "Par individuālo (ģimenes) uzņēmumu un zemnieka vai zvejnieka saimniecību" 3.panta pirmā daļa nosaka, ka individuālā uzņēmuma, zemnieka vai zvejnieka saimniecības īpašnieks atbild par sava uzņēmuma saistībām ar visu savu mantu, izņemot to mantu, uz kuru saskaņā ar likumu nevar vērst piedziņu.

Likuma "Par individuālo (ģimenes) uzņēmumu un zemnieka vai zvejnieka saimniecību" 10.panta pirmajā un otrajā daļā ir noteikts, ka individuālā (ģimenes) uzņēmuma, zemnieka un zvejnieka saimniecības mantu veido individuālā uzņēmuma, zemnieka vai zvejnieka saimniecības īpašnieka manta vai attiecīgi ģimenes kopīpašums. Individuālais (ģimenes) uzņēmums, zemnieka un zvejnieka saimniecība valda, lieto savu mantu un rīkojas ar to saskaņā ar šo likumu, Civillikumu un uzņēmuma statūtiem.

Līdz ar to, nodokļu piemērošanai zemnieku saimniecības īpašnieks saimnieciskajai darbībai nodalītos īpašumus ir tiesīgs nepārreģistrēt uz zemnieku saimniecības vārda, bet tie ir jānodala grāmatvedības uzskaitē.

Atbilstoši likuma "Par grāmatvedību" 2.panta pirmajā daļā noteiktajam uzņēmuma pienākums ir kārtot grāmatvedību. Grāmatvedībā uzskatāmi atspoguļojami visi uzņēmuma saimnieciskie darījumi, kā arī katrs fakts vai notikums, kas rada pārmaiņas uzņēmuma mantas stāvoklī (turpmāk – saimnieciskie darījumi). Grāmatvedību kārtot tā, lai grāmatvedības jautājumos kvalificēta trešā persona varētu gūt patiesu un skaidru priekšstatu par uzņēmuma finansiālo stāvokli bilances datumā, tā rezultātiem, naudas plūsmu noteiktā laikposmā, kā arī konstatēt katra saimnieciskā darījuma sākumu un izsekot tā norisei.

Saskaņā ar Iesniedzēja sniegto un Valsts ieņēmumu dienesta rīcībā esošo informāciju, zemnieku saimniecība "D" (turpmāk – zemnieku saimniecība) ir Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma subjekts un uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātājs.

Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 13.panta otrajā daļā noteikts, ka finanšu pārskatam ir jāsniedz paties un skaidrs priekšstats par sabiedrības aktīviem, saistībām, finansiālo stāvokli un peļņu vai zaudējumiem.

Tātad, ja zeme un ēkas, kuras ir reģistrētas zemesgrāmatā uz zemnieku saimniecības īpašnieka (Iesniedzēja) vārda, tiek izmantotas zemnieku saimnieciskajā darbībā, zemnieku saimniecība tos var iekļaut savā pamatlīdzekļu sastāvā un veikt uzskaiti līdzīgi kā par zemnieku saimniecības īpašumā esošiem pamatlīdzekļiem.

Saskaņā ar Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 41.panta otrajā daļā noteikto posteņi "Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi" norāda dažādus citus ieņēmumus (piemēram, gūto peļņu no ilgtermiņa ieguldījumu objektu atsavināšanas vai no ārvalstu valūtas kursu svārstībām, ieņēmumus no saņemtajām apdrošināšanas atlīdzībām, no saņemtās finanšu palīdzības vai finansiālā atbalsta), kas nav norādīti posteņi "Neto apgrozījums" vai citos attiecīgajos ieņēmumu posteņos un kas radušies saimnieciskās darbības rezultātā vai izriet no tās.

Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 14. panta trešajā daļā noteikts, ka atkāpjoties no šā panta pirmās daļas 8.punkta prasībām, ja tiek izslēgts atsavināts vai likvidēts ilgtermiņa ieguldījumu objekts, savstarpēji ieskaita ar minētā objekta izslēgšanu saistītos ieņēmumus un izmaksas. Šādā gadījumā peļņas vai zaudējumu aprēķinā norāda neto vērtību — peļņu vai zaudējumus no ilgtermiņa ieguldījumu objekta atsavināšanas, kuru aprēķina kā starpību starp izslēgtā objekta bilances vērtību un tā atsavināšanas vai likvidācijas ieņēmumiem un izdevumiem ar nosacījumu, ka finanšu pārskata pielikumā ir norādītas bruto summas.

Atbilstoši iesniegumā norādītajam, Iesniedzējam piederošais nekustamais īpašums (zeme un ēkas) līdz atsavināšanas brīdim tika izmantots Iesniedzējam piederošas zemnieku saimniecības saimnieciskajā darbībā un iekļauts zemnieku saimniecības bilancē.

Tādējādi secināms, ka zemnieku saimniecības grāmatvedības uzskaitē tika nodalīti zemnieku saimniecības līdzekļi, kas tiek izmantoti saimnieciskajā darbībā, no zemnieku saimniecības īpašnieka (Iesniedzēja) personīgā īpašuma.

Tādējādi konkrētajā tiesiskajā situācijā, zemnieku saimniecībai ir tiesisks pamats attiecīgā gada pārskata peļņas vai zaudējumu aprēķina ieņēmumos iekļaut ienākumu no Iesniedzējam piederošā un zemnieku saimniecības pamatlīdzekļu sastāvā iekļautā nekustamā īpašuma atsavināšanas.

Ņemot vērā sniegto atbildi uz jautājumu par iespēju ienākumus no nekustamā īpašuma pārdošanas iekļaut zemnieku saimniecības ieņēmumos, atbilde uz jautājumu, *kā Iesniedzējs attiecināmajos izdevumos var iekļaut ēku uzturēšanas, remonta izdevumus, ja rēķini un pavadzīmes izsniegti zemnieku saimniecībai "D", nav nepieciešama.*

Sniedzot uzziņu, piemērotas šādas tiesību normas: Likuma "Par individuālo (ģimenes) uzņēmumu un zemnieka vai zvejnieka saimniecību" 3.panta pirmā daļa un 10.panta pirmā un otrā daļa, likuma "Par grāmatvedību" 2.panta pirmā daļa, Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 13.panta otrā daļa, 14. panta trešā daļa un 41.panta otrā daļa.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 101.panta ceturtajai daļai uzziņu var apstrīdēt augstākā iestādē. Ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, tad uzziņa nav apstrīdama. Tā nav pārsūdzama tiesā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1.panta otro daļu augstāka iestāde ir tiesību subjekts, tā struktūrvienība vai amatpersona, kas hierarhiskā kārtībā var dot rīkojumu iestādei vai atcelt tās lēmumu. Ņemot vērā to, ka Valsts ieņēmumu dienestam attiecībā uz uzziņu apstrīdēšanu nav augstākas iestādes, šī uzziņa nav apstrīdama un pārsūdzama.

Ģenerāldirektore

I. Jaunzeme

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR
DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU